

ВИХОВНА ТА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА

Історичний факультет здавна славиться своїми традиціями. Це традиції навчання і виховання, дозвілля і етикету, культури і творчості. У відповідності з цим виховний процес на факультеті проходить системно, креативно і впорядковано.

На рубежі тисячоліть на факультеті сформувалася стала структура художньої самодіяльності. Центральним органом, який розробляє, спрямовує і коригує всі творчі заходи студентів, є художня рада факультету, до якої входять культурорг факультету, студентський декан, культуррги академічних груп, керівники творчих самодіяльних колективів. Очолює цю раду заступник декана з виховної роботи, доцент кафедри всесвітньої історії та методики викладання історії Ю. В. Вільховий, який підконтрольний декану і підзвітний вченій раді факультету. Співпрацює художня рада зі студентським самоврядуванням факультету, яке очолюється студентськими деканами. Упродовж останніх 15 років можна назвати таких студентських деканів як Т. Несторик, Т. Нагорна, Ю. Левченко, Я. Блоха, А. Єрмолаєва, Я. Руденок, М. Сахно.

Завдяки зусиллям художньої ради на історичному факультеті завжди проводяться концерти художньої самодіяльності, творчі конкурси, звіти. Особливої уваги заслуговує робота факультетських культуроргів, які мають великий вплив на організацію виховного процесу. Як правило, це талановиті, творчі та ерудовані студенти. Упродовж останніх років культуроргами були В. Василенко, Т. Нагорна, Н. Воронянська, С. Приймак, Н. П'ятаха, М. Яресько, І. Ляско. Нині культуроргом історичного факультету є студент III курсу В. Булик.

Гарною традицією факультету стало проведення концертів художньої самодіяльності: «Знайомтесь – I курс» (у вересні), до «Дня вчителя» (у жовтні), до «Дня студента» (у листопаді), «Новорічний дарунок» (у грудні), «Педагогічний екватор» (у лютому), до «Міжнародного жіночого Дня 8 березня» (у березні), «За 100 днів до наказу» (у квітні), «Зірки істфаку» (у квітні). Ці заходи на факультеті проходять регулярно щороку. Крім того, колективи «Чебрець», «Тисяча років музики», «Черемшина», «Фабула» щороку, у травні, виступають зі звітними концертами.

В останні роки в університеті почали проводитися змагальні конкурси між факультетами: «Студент року», «Містер університет», «Міс університет». Студенти історичного факультету активно долучалися до цих конкурсів, неодноразово виборюючи перші (О. Юровська, А. Кадук, С. Приймак, М. Лихман) та другі (О. Рець, В. Тягло, І. Зінченко) місця серед 7 факультетів.

На історичному факультеті студенти об'єднані у 24 академгрупи (5 – на I курсі, 4 – на II-му курсі, 4 – на III-му курсі, 6 – на IV-му, 4 – на V-му). Усі куратори працюють згідно з планами виховної роботи, регулярно звітують про свою діяльність на засіданнях ради факультету, кафедр. Особливо варто відзначити досвідчених вихователів студентства професорів кафедри історії України Л.Л. Бабенко та О.П. Єрмака, доцентів Т.В. Тронько, Л.М. Кушнір, Т.П. Демиденко, Н.Я. Цехмістро, О.М. Мащенко, Л.П. Вішнікіну, Ю.В. Вільхового, Н.В. Бесєдіну, Н.В. Год, І.І. Діптан, К.Б. Пивоварську, В.М. Вакуліну, О.А. Федія, А.А. Шуканову, Л.І. Шаповал, О.В. Коваленко, С.М. Шевчука, К.В. Лобач, Л.А. Усанову, І.О. Сердюка, старших викладачів Д.І. Слободянюка, Л.М. Швеця. Спільно з художньою радою куратори академгруп здійснюють патріотичне, естетичне, фізичне та правове виховання студентів, ініціюють їхню участь у різноманітних громадських і культурних заходах ПНПУ та міста Полтави.

Усі куратори працюють згідно з планами виховної роботи, регулярно звітують про свою діяльність на засіданнях ради факультету, кафедр. При цьому аналізувалися такі аспекти роботи, як згуртування студентського колективу, контроль за дотриманням правил проживання студентів у гуртожитку, контакти з батьками, участь у підготовці та проведенні Тижня факультету, екскурсійна робота тощо. Більшість кураторів відповідально і серйозно ставляться до виконання своїх обов'язків.

Студенти I курсу, ще у статусі абітурієнтів, під час співбесіди з факультетською експертною комісією тестуються на наявність творчих здібностей (прослуховування вокалістів, декламаторів, музикантів). У складі факультетської експертної комісії є заступник декана з вихов-

ної роботи, керівники колективів художньої самодіяльності, які виявляють і фіксують форми участі майбутніх першокурсників у громадській роботі, художній самодіяльності, спортивних секціях. Ця інформація акумулюється в деканаті і стає в нагоді студентському самоврядуванню, кураторам в роботі з першокурсниками.

З перших днів навчання студенти залучаються до факультетських та університетських колективів художньої самодіяльності. Так, у фольклорно-пісенному гурті «Чебрець» з 20 учасників 12 (понад 50%) – першокурсники і другокурсники. Усього в колективах художньої самодіяльності постійно беруть участь понад 60 осіб, епізодично – значно більше.

Батьківські збори проводяться на факультеті щорічно у листопаді-грудні, після першої міжсесійної атестації першокурсників. Крім працівників деканату і кураторів, у зборах беруть участь викладачі, які працюють на I курсі. Цього дня батьки також мають змогу відвідати гуртожиток №1, де влаштовується День відкритих дверей, поспілкуватися з адміністрацією факультету, викладачами, кураторами.

Студенти-першокурсники нарівні з рештою беруть активну участь у громадській роботі через органи самоврядування, профспілкову діяльність, колективи художньої самодіяльності, роботу в поза університетських молодіжних, волонтерських об'єднаннях.

Активним і дієвим засобом естетичного виховання студентів є їхня участь у колективах художньої самодіяльності. Зокрема, університетських – народному хорі «Калина», факультетських – пісенно-фольклорному гурті «Чебрець», пісенно-фольклорному гурті «Черемшина», вокальному ансамблі «Тисяча років музики», історичному драматичному театрі «Фабула». Два факультетських колективи – «Чебрець» (художній керівник – Л. Співак) і «Тисяча років музики» (художній керівник – І.Цебрій) мають високе звання «народних». Упродовж 1997-2003 років існував камерний симфонічний оркестр (керівник – О.Абрамов). Крім того, на факультеті діє команда КВК, команда художньо-спортивної аеробіки, яку з 2003 року послідовно очолювали студенти І. Шерстюк, С. Шульга, Ю. Бербелюк.

Лише за останні десять років (з 2004 року) можна виділити студентів, які склали потужне творче ядро, мали великий художній потенціал. Серед них слід виділити: О. Реця, А. Кадука, В. Чернягу, С. Приймак, М. Ярьсько, В. Домненко, Я. Прокопенка, С. Куця, М. Войта, І. Малюк, К. Чорного, Н. Вовколупову, Н. П'ятаху, Я. Волощенко, С. Кагадія, В. Арамонова, В. Винника, О. Саражин, А. Гусаренко, К. Діденко, К. Демченко, А. Закаблук, І. Кахнія, В. Тягла, І. Ляскала, А. Костенка, В. Сушка, М. Замулу, М. Лихмана, І. Виноградова, О. Марченка, Д. Юрченка, І. Калюжного, І. Фастова, В. Литвин, І. Холодінову, Н. Коршак, В. Замулу, А. Погорецьку, І. Лисенка, К. Тринчук, А. Яненко, М. Нестеренко, Л. Горошко, В. Хрептака, Б. Недяка, Д. Іванішина, С. Мошенка, Д. Азізбекяна.

Безпосередньо виховним процесом упродовж останніх років керують заступники декана з виховної роботи доценти Т.П. Демиденко та Ю.В. Вільховий. Їхній творчий тандем уже 17 років має великий вплив на художньо-естетичний та патріотичний розвиток факультету. Значну допомогу у цьому процесі надавали молоді викладачі та аспіранти факультету О.А. Гура, Л.М. Швець, Н.О. Воронянська, Т.О. Лахач.

Заступники декана з виховної роботи безпосередньо працюють зі студентським активом факультету – студентським деканом М. Сахно, культургом В. Буликом, профоргом М. Головченко, старостою гуртожитку №1 С. Коряк. За ініціативою активу студенти історичного факультету брали участь у Всеукраїнській акції

Команда КВК історичного факультету «Кип'яток» (2014 рік)

«Запали свічку» (до 75-річчя трагедії Голодомору 1932-1933 років), а також у театралізованих заходах, присвячених 300-літтю Полтавської битви.

Добре налагоджена на факультеті волонтерська й соціальна робота студентів, скоординована обласними, міськими та університетськими центрами «Волонтер року», «Світло надії», «Акорд», «Рука допомоги» та інших. У рамках цих акцій студенти-історики брали участь у ряді традиційних заходів:

1. За підтримки Товариства Червоного хреста України, у рамках волонтерської акції «Від серця до серця» та «З вірою в серці» двічі на рік студенти факультету здають донорську кров й активно долучаються до благодійних пробігів.

2. Акція «Діти – Дітям», флеш-моби «Подаруй щастя дитині», «Зроби світ кольоровим» та численні благодійні студентські ярмарки, дозволяють збирати речі та кошти для дітей-сиріт, безхатченків, малозабезпечених сімей і пацієнтів онкогематологічного відділення міської клінічної лікарні.

3. Щорічні екологічні проекти «Охорона водоймищ Полтави», «Зроби Україну чистою» дозволяють щовесни облаштовувати не лише територію прилеглу до університету, а й місто. Зокрема, зусиллями студентів прибираються площа Співочого поля Марусі Чурай, Алея журналістів, а також музей В.Г. Короленка.

Керує волонтерським сектором факультету студентка V курсу А. Бабич.

Паралельно із студентською громадською діяльністю активну участь у профспілковій, волонтерській та соціальній роботі беруть викладачі історичного факультету. Вони активно долучаються до багатьох громадських ініціатив, як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. Більшість із них були і є членами профспілкового комітету, авторами соціальних проєктів, співорганізаторами благодійних акцій, учасниками різних спортивних змагань, виступів на багатьох телерадіопрограмах компанії «Лтава», одномумцями у масовій, виховній і організа-торській роботі студентства тощо.

Дуже популярними є колективні перегляди спектаклів у Полтавському обласному музично-драматичному театрі імені М. В. Гоголя. Кожне відвідування театру з вдячністю сприймається студентами, особливо активно – першокурсниками. Як певне досягнення, зазначимо, що вже впродовж 3-4 років на факультеті сформувався і поступово зростає осередок шанувальників класичної музики, для яких влаштовуються спільні відвідування виступів як філармонійних концертів, так і симфонічного оркестру під керівництвом народного артиста України В. Скакуна.

Окрасою факультету є колективи художньої самодіяльності. Про них варто сказати окремо. Камерний вокальний ансамбль «Тисяча років музики» був створений у листопаді 1988 року за ініціативою декана історичного факультету А. П. Шебінченко. До його першого складу ввійшли студенти та викладачі факультету. За 26 років творчої роботи ансамбль став широко відомий у місті завдяки систематичній концертній діяльності. Ансамбль має постійне коло слухачів

**Народний камерний вокальний ансамбль
«Тисяча років музики» (художній керівник І. В. Цєбрій)**

серед полтавських шанувальників мистецтва.

Однак, головним завданням діяльності колективу є естетичне виховання студентської молоді факультету, підготовка музично-історичних програм, спрямованих на формування художніх смаків, розуміння культурно-історичних епох і мистецьких стилів.

Камерний вокальний ансамбль «Тисяча років музики» був неодноразовим дипломантом і лауреатом міжнародних конкурсів духовної хорової музики, серед яких мав диплом V-го ступеня X-го Міжнародного конкур-

су «Могутний Божа» (м. Могилев, Білорусь, 2002), диплом II-го ступеня III-го Міжнародного конкурсу «Catholicos music» (м. Київ, 2005). Ансамбль був дипломантом VIII-го, IX-го, X-го конкурсів православної духовної музики «Від Різдва до Різдва» у м. Дніпропетровську. 2005 року ансамбль став лауреатом даного конкурсу. У травні 2007 року ансамбль отримав диплом III-го ступеня Міжнародного конкурсу «Наддніпрянські пасхальні піснеспіви», а соліст ансамблю Федір Губачов став здобувачем Гран-прі вказаного конкурсу у номінації «Кращий соліст». Він також був нагороджений дипломами й грамотами інших номінацій регіонального значення. У квітні 2007 року ансамблю було присвоєно звання «народного» колективу.

Упродовж 2008-2009 років ансамбль виступив з кількома новими концертними програмами, в числі яких – концертна постановка опери Джузеппе Верді «Аїда», виконання 4-ї Григоріанської меси, ювілейний концерт, присвячений 20-літтю колективу. За 21 років діяльності колектива головними його здобутками стали спільний виступ з уповноваженим послом Франції в Україні Доменіком Шассаром та концерт ансамблю в французькому посольстві (1996), а також виступи з провідними зарубіжними співаками – Кейт Годдарт (Метрополітен-опера, США, 1995), Оленою Губіною (Камерний оперний театр Бориса Покровського, Москва, 1998), Георгієм Вигодським (Новоєрусалимська опера, 2002).

Нині склад камерного вокального ансамблю «Тисяча років музики» нараховує 10 виконавців. Репертуар колективу відзначається різноманітністю жанрів. Значну його частину складають хорові й вокальні твори західноєвропейського Середньовіччя. Тому ансамбль і має таку назву – «Тисяча років музики». Окрім світської й духовної середньовічної музики, до репертуару колективу входять українські народні пісні, твори вітчизняної класики, оперні хори та класичний джаз.

У стінах університету і за його межами ансамбль має коло постійних шанувальників, систематично виступає з новими програмами, які завжди чекають жителі нашого міста. На протязі 21 року постійної діяльності ансамбль дав місту близько 300 концертів, не враховуючи виїзних і конкурсно-фестивальних виступів. Пропагуючи твори світової класики, ансамбль веде велику просвітницьку діяльність по вихованню студентської молоді, має своє творче обличчя і мистецький стиль виконання.

У 2012 році ансамбль став лауреатом першого ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу «Життя-світло-любов» (Полтава-Мюнхен,), у 2013 році – лауреатом фестивалю «Небесні перевесла».

Чоловічий пісенно-фольклорний гурт «Чебрець» було створено у вересні 1998 року за ініціативи декана історичного факультету, доцента Б. В. Года. За задумом цей колектив мав об'єднати викладачів і студентів, бути мобільною творчою одиницею, візитною карткою історичного факультету. До першого складу колективу ввійшли викладачі М. О. Герасименко (доцент, Заслужений працівник культури України), Ю. В. Вільховий (асистент, заступник декана з виховної роботи) та студенти Л. Швець, Ю. Радченко, М. Петренко, Ю. Семенчук, П. Присяжнюк, В. Несен, С. Лисяк, О. Кудь. Керівником нового колективу став випускник історичного факультету, кандидат педагогічних наук, доцент О.А. Лавріненко. Тодішній декан факультету Б.В. Год регулярно відвідував репетиції, контролював і усіяко заохочував студентів.

Менш ніж за п'ять років «Чебрець» став знаним у місті й області гуртом. За пропаганду української пісні, активну участь у вихованні студентської молоді на національних традиціях учасники колективу нагороджені Почесними грамотами Полтавської обласної державної адміністрації, дипломом учасника обласного огляду художньої самодіяльності, присвяченого десятій річниці незалежності України. «Чебрець» – активний учасник різноманітних факультетських та університетських заходів. Його регулярно запрошують на чисельні міські та обласні урочистості. Неодноразово колектив виступав на сценах обласного драмтеатру імені М. Гоголя, палацу дозвілля «Листопад», міського будинку культури тощо. Колектив здійснює регулярні поїздки містами та селами Полтавської області, а також виступав у Києві. Репертуар «Чебреця» складають як українські народні пісні (козацькі, ліричні, патріотичні, серед яких домінує полтавська тематика), так і твори сучасних композиторів. Загальний репертуар «Чебреця» налічує близько 70 творів. Склад колективу регулярно поповнюється студентами пер-

**Народний чоловічий пісенно-фольклорний гурт «Чебрець»
(художній керівник – Л. А. Співак, громадський директор – Ю. В. Вільховий)
та жіночий вокальний гурт «Черемшина»**

шого курсу. Упродовж 16 років існування школи «Чебреця» пройшло дуже багато студентів-істориків. Деякі з них (Л. Швець, М. Лихман, С. Степаненко, Н. Воронянська, О. Кульчій) стали викладачами. Солісти гурту М. Герасименко, П. Присяжнюк, Ю. Радченко, В. Несен, О. Рець, М. Лихман, С. Куць відомі далеко за межами університету і Полтави. Зараз у «Чебреці» співають 25 студентів.

У різні роки колектив очолювали: О. А. Лавріненко (1998-2002), М. С. Савченко (2002-2004). З 2004 року «Чебрець» очолює Л. А. Співак. З 2002 року громадським директором гурту є доцент Ю. В. Вільховий. Колектив неодноразово ставав лауреатом популярних пісенних конкурсів і фестивалів «Молоді таланти Полтавщини» (Полтава, 2000), «Грими, лунай, могутня пісне» (Київ, 2003), «Барви Полтавщини» (Полтава, 2005), «Журавлиний ключ 2008» (Полтава, 2008) «Журавлиний ключ 2009» (Полтава, 2009) та ін. «Чебрець» щорічно (з 1999 року) бере участь у традиційних університетських художніх звітах «Студентська весна». За багаторічну творчу діяльність, популяризацію традицій народної культури і мистецтва у грудні 2006 року колектив отримав почесне звання «народного». Останнім часом «Чебрець» часто дає концертні програми з профорієнтаційною метою.

Серед нинішнього складу слід особливо відзначити О. Сушка, А. Костенка, Б. Недяка, І. Калужного, І. Фастова, В. Замулу, В. Мазура, В. Хрептака, Д. Азізбекяна, Р. Ритченка, А. Сергієнка.

Жіночий вокальний гурт історичного факультету «Черемшина» було створено восени 2007 року. Цей колектив виник на базі жіночого пісенного квартету (дівчата були солістками гурту «Чебрець»). По суті, це наймолодший колектив на факультеті. У своїй творчій діяльності ансамбль споріднений з гуртом «Чебрець», проте є самостійною організаційною одиницею. Художнім керівником «Черемшини» є Л. А. Співак, а його помічником і директором ансамблю – Ю.В. Вільховий. «Черемшина» взяла участь в ряді факультетських та університетських концертів. Її репертуар складає вже близько 15 творів. У колективі співають 20 дівчат. Серед фундаторів слід виділити Н. П'ятаху, В. Домненко, М. Ярьсько, А. Делендик, С. Неїжборщ, А. Закаблук, Я. Прокопенко. Серед нинішнього складу слід назвати В. Литвин, Н. Коршак, І. Холодінову, А. Погорецьку, К. Тринчук, А. Мелконян, М. Кальник, С. Тимченко, Ж. Авраменко.

Студентський аматорський театр «Фабула» був створений на початку березня 2006 року. Художнім керівником театру є професор кафедри всесвітньої історії та методики викладання історії І.В.Цебрій. Його перший виступ відбувся 12 квітня 2006 року під час Тижня історичного факультету, коли студентам і викладачам були показані фрагменти з середньовічних драматичних творів та імпровізована сценка «Таверна Чорний баран», присвячена великому французькому поету XV століття Франсуа Війону. Упродовж 2006-2007 років активна і творча робота театру принесла нові здобутки. Представивши на Всеукраїнському конкурсі студентського театрального мистецтва «Мельпомена-2006» (Дніпропетровськ-Павлоград, 2006) трагедію Бенджаміна Джонсона «Тричі переплвти Темзу», театр одержав три відзнаки: диплом ла-

уреата III ступеня з номінації «За кращий акторський ансамбль і режисуру», диплом I ступеня з номінації «За краще музичне оформлення драматичного твору». Актор театру Олег Федюн (студент V-го курсу) став лауреатом II ступеня з номінації «Кращий актор класичного жанру».

До Тижня факультету 2007 року театром були підготовлені уривки з художніх творів історичної тематики: «Легенда про Атлантиду» (за мотивами роману Олеся Бердника «Подвиг Вайвасвати»), «Симпозіум у царя Олександра» (за романом Івана Єфремова «Таїс Афіньська») та фрагмент з комедії Карла Гольдоні «Мірандоліна».

Останньою виставою театру стала історична драма-епопея чеського драматурга XIX століття Владислава Пандича «Нехай не зникне княжий під», присвячена трагічним подіям чеської історії останнього року X-го століття.

Театр «Фабула» представив цю виставу в Галереї мистецтв, а також виступив з нею на Міжнародному науково-практичному семінарі «Педагогічна майстерність у дискурсі театральної творчості» (Київський Національний університет імені Тараса Шевченка, 29 травня 2007 року). П'єса отримала високу оцінку учасників конференції, які впродовж години спілкувалися з юними акторами, не бажаючи їх відпускати. Окрім того, на конференції з доповідями виступили студенти V-го курсу Віталій Мірошніченко та Олег Федюн.

На початку 2008 року театр «Фабула» взяв участь у Всеукраїнському конкурсі театрального мистецтва «Золота пектораль-2008» (Полтава) студентських колективів із вишів мистецького спрямування. Представлено увазі журі конкурсу п'єсу англійського драматурга XIX століття Джозефа Роуслі «Гастінгс» (історичні події норманського завоювання Англії, XI століття). Колектив не належав до вузів мистецького спрямування, однак отримав звання лауреатів першого ступеня серед 64 мистецьких колективів.

Завершили театральний сезон 2007/2008 навчального року п'єсою єврейського драматурга початку XX століття Б. Грумберга «Остання любов Соломона» (Ізраїльсько-іудейське царство, X століття до нашої ери), яка завоювала любов глядачів різних вікових категорій – від студентів до пенсіонерів.

Останньою серйозною подією в житті театру була участь у Міжнародному конкурсі театрального мистецтва «Театральні горизонти-2008» (м. Київ, листопад, 2008), куди повезли історичну драму болгарського драматурга Б. Калайкова «Хан Аспарух». Ця п'єса знайомить глядача зі складною, трагічною долею засновника Болгарської держави (681 рік) правителем, котрий прожив усього 34 роки та за короткий термін свого правління зміг об'єднати тюркських болгар зі слов'янськими родами, тричі розбити непереможну візантійську армію та побудувати на Балканах 12 міст-фортець. Театр за цю п'єсу отримав диплом другого ступеня.

У вересні 2009 року в зв'язку з 240-річницею від народження І.П. Котляревського виступили на заходах міста з виставою «Перша любов Котляревського».

Головна тематика вистав театру – події епохи середньовіччя, проте, час від часу актори грають у виставах, що зображають добу Античності, Відродження, XIX та XX століть. Серед останніх вистав театру викоремимо «Він пришов» (Дж. Прістлі) (2009), «Постріл у Голлівуді» (2010), «Коли єпископу вклонявся Папа Римський» (А. Реале) (2010), «Графиня Водзинська»

Студентський аматорський театр «Фабула». Вистава «Таверна Чорний баран» (2006 рік)

Студентський аматорський театр «Фабула». Вистава «Мазепа і Станіслав» (2013 рік)

(Ж. Дюфур) (2010), «Орфей великого Неаполя» (А. Різе) (2011), «Вибачте, Ви помилилися номером» (Л. Флетчер) (2012), «Дініш Лаврадор» (Р. М. Підаль) (2012), «Мазепа і Станіслав» (Р. М. Підаль) (2013).

У 2013 році театр був відзначений дипломом II ступеня Міжнародного конкурсу «Театральні горизонти 2013» та дипломом II ступеня за найкращий акторський дует П. Баранця та О. Лук'яненка Міжнародного конкурсу «Театральні горизонти 2013».

У 2014 році керівник театру проф. І.В. Цебрій була відзначена дипломом II ступеня за найкращу режисуру Всеукраїнського конкурсу театрального мистецтва «Слобожанська фантазія-2014» (Суми) та дипломом II ступеня за найкращу режисуру першого туру Всеукраїнського конкурсу театрального мистецтва «Рампа-2014» (Дніпропетровськ).

Займаються викладачі факультету і розвитком інтелектуальних здібностей студентів. Так, у 2012 році доцент кафедри філософії Я.Є. Блоха став ініціатором створення команди «Вендета», яка в турнірі серед команд вищих навчальних закладів м. Полтава з інтелектуальної гри «Брейн-ринг» у 2012 р. виборола II, у 2013 р. – I місце. До складу команди увійшли студенти історичного факультету Юрій Калініченко, Віталій Глухота та Віталій Демочко (група Г-34), магістрант Андрій Сапронов, а також аспірант кафедри філософії Тимур Литвин.

Команда «Вендета» ПНПУ імені В. Г. Короленка (2013 рік)

Серед доволі різноманітних форм виховної роботи у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка однією з найочікуваніших, найнасиченіших і найулюбленіших студентами є, безперечно, Тижні факультетів. Цікавий досвід організації і проведення цієї масової форми позааудиторної роботи накопичений на одному з найстаріших факультетів університету – історичному.

Оскільки Тижні факультетів належать до традиційних в університеті заходів, склалися вже випробувані і перевірені часом форми роботи, що віддзеркалюють обличчя кожного факультету.

Як правило, перший і всі наступні дні таких Тижнів розпочинаються з конкурсного огляду фотогазет академгруп I-V курсів. Кожного ранку студенти історичного й інших факультетів поспішають до фойє, де на них чекають все нові й нові представлення академгруп, кожна з яких намагалася різноманітними засобами – прозою, поезією, гумором, карикатурою, шаржем, фотоінформацією – створити неповторний і оригінальний колективний портрет свого студентського колективу. Газети віддзеркалюють різні сторони життя академгруп – навчання, подорожі, археологічну та педагогічну практики, спілкування з кураторами, сесійні випробування

Художня програма випускників історичного факультету «Сто днів до наказу» (2013, 2014 роки)

тощо. Під кінець проведення Тижня фойє прикрашають 20 фотогазет, котрі представляють усі академгрупи факультету і являли собою своєрідний репортаж про будні і свята істфаку.

Кожна кафедра факультету проводить певний захід (відповідно до профілю). Взагалі заходи художньо-естетичного спрямування традиційно посідають значне місце у програмі тижня історичного факультету. При цьому максимально враховуються різні смаки та вподобання студентства, популяризується і класична, і народна, і поп-музика.

Починаючи з 1999/2000 навчального року, до програми тижня факультету роблять свій оригінальний внесок п'ятикурсники, які започаткували традицію своєрідного останнього дзвінка. Це проходить у вигляді розважального шоу «За сто днів до наказу» (приблизно стільки часу до випускного вечора залишається у п'ятикурсників у час проведення Тижня факультету). Зал, як правило, не вміщає половину бажаних побачити це дійство, гучно вітає оплесками різні номери програми. На сцені лунають і слова подяки викладачам, і поради та напутні слова першокурсникам, і мрії та плани на майбутнє. Усі, хто побачив це супершоу, отримують велике задоволення, а п'ятикурсники – могутній позитивний емоційний заряд напередодні семестрових та державних іспитів.

Гала-концерт «Зірки істфаку», традиційно завершуючи культурну програму тижня факультету, являє собою звіт студентської самодіяльності і водночас вручення нагород у багатьох номінаціях, перелік яких щорічно частково оновлюється. На цих урочистих зібраннях вручаються почесні грамоти студентам, які перемогли в номінаціях: «За громадську роботу на факультеті», «За наукові досягнення», «За спортивні досягнення», «За популяризацію тради-

Гала-концерт «Зірки істфаку» (2009, 2014 роки)

цій народної творчості, культури і мистецтва», «За успіхи у навчанні», «Конкурс на найкращу кімнату в гуртожитку» тощо.

Безперечно, розважальні програми становлять важливу, та далеко не єдину частину запланованих заходів. На високому рівні, за активної участі студентів пройшли фахові змагання першокурсників з географії та всесвітньої історії («Брейн-ринг»), історії України («Перший мільйон»), засідання студентського наукового гуртка, на якому в обговоренні проблем беруть участь не тільки студенти, але й викладачі, аспіранти, докторанти факультету. Останній день Тижня факультету традиційно проводиться як День науки і відзначається презентацією збірки студентських наукових робіт та проведенням студентської наукової конференції.

До традиційних заходів Тижня слід віднести також щорічні виставки-конкурси виготовленої студентами наочності «Майбутні вчителі – школі», експозицію живописних творів студентів і викладачів, виставки «Світ наших захоплень». Усе більше захоханих у поезію істориків збирає започаткована на факультеті «Поетична світлиця», в якій і студенти, і викладачі читають і обговорюють власні вірші.

Перебіг подій на факультеті, їх оцінку, відгуки учасників висвітлює газета історичного факультету «Історик». Газета стала невід'ємною частиною життя факультету, користується великою популярністю, кожний її номер віддзеркалює найактуальніші проблеми сьогодення.

Варто зазначити, що не тільки кожний захід Тижня факультету, але й усі важливі, цікаві, непересічні події на факультеті фіксуються відеокамерою, а відзнятий матеріал служить основою

для народження у «Творчій майстерні» істориків фільмів, відео літопису з життя факультету. З особливим хвилюванням і вдячністю переглядають сюжети цієї відеоісторії колишні випускники факультету, живий зв'язок з якими завжди підтримується в університеті.

Таким чином, навіть далеко не повна характеристика виховних заходів тижня історичного факультету як традиційної форми огляду його досягнень у різних сферах життя, виявлення потенційних можливостей, творчих здібностей, переконує, на наш погляд, у високій ефективності такої практики виховної роботи, її перспективності з огляду на різноманітність, різновекторність засобів виховного впливу на студентів, відсутність регламентації, гнучкість, динамізм, потенціал оновлення й удосконалення.

Факультет плідно співпрацює з місцевими органами управління освітою. Так, до програми останнього Тижня історичного факультету було включено такий захід, як День кар'єри для студентів IV-V курсів та магістрантів, який передбачає низку зустрічей із працівниками міського, обласного управління освіти і науки з метою допомогти випускникам у працевлаштуванні.

У гуртожитку №1, де мешкають студенти історичного факультету, працює студентська рада гуртожитку. Варто визначити сумлінну роботу старост гуртожитку Н. Москаленко, С. Ляшука, А. Костенка.

Серед мешканців гуртожитку проводяться конкурси на кращі кімнати. Особлива увага приділяється роботі зі студентами першого курсу, що включає питання організації побуту, дозвілля, дотримання правил співжиття тощо. Щомісяця в гуртожитку здійснюються комплексні рейди-перевірки санітарного стану кімнат, дотримання правил проживання. Для вивчення думок мешканців гуртожитку №1 щодо умов їхнього проживання, організації дозвілля проводиться анкетування студентів, результати якого обговорюються на раді факультету.

Таким чином, навіть далеко не повна характеристика виховних заходів на історичному факультеті переконує, на наш погляд, у високій ефективності такої практики виховної роботи, її перспективності з огляду на різноманітність, різновекторність засобів виховного впливу на студентів, відсутність регламентації, гнучкість, динамізм, потенціал оновлення й удосконалення.

